

İçindekiler

14

Ötizm Farkındalığı

Özlem Kılıç Ekici

Birleşmiş Milletler 2007 yılında, otizmli bireylerin haklarını savunmanın bir yolu olarak 2 Nisan'ı "Dünya Otizm Farkındalık Günü", nisan ayını da "Dünya Otizm Farkındalık Ayı" ilan etti. Otizmin tanımının ilk defa yapılmasının üzerinden tam 80 yıl geçti ama hâlâ otizm hakkında anlayışlamayan ve bilinmeyen o kadar çok şey var ki... Bu yazı, otizm ile ilgili son yıllarda dergimizde yayımlanan içeriklerden bazı önemli bilgiler derlenerek bir araya getirildi.

28

İnsan Sağlığına Yönelik Küresel ve Sinsi Tehlike: Metabolik Sendrom

İlay Çelik Sezer

Tek başına bir hastalık olmaktan çok bir grup sağlık anomalisinin bir arada görüldüğü yüksek riskli bir durum olarak niteleyebileceğimiz metabolik sendrom; şeker hastalığı, kalp damar hastalıkları ve inme gibi rahatsızlıkların erken habercisi. Bu yüzden teşhis edilmesi vakitlice tedbirler alınmasını ve bu hastalıkların önlenmesini sağlayabilir.

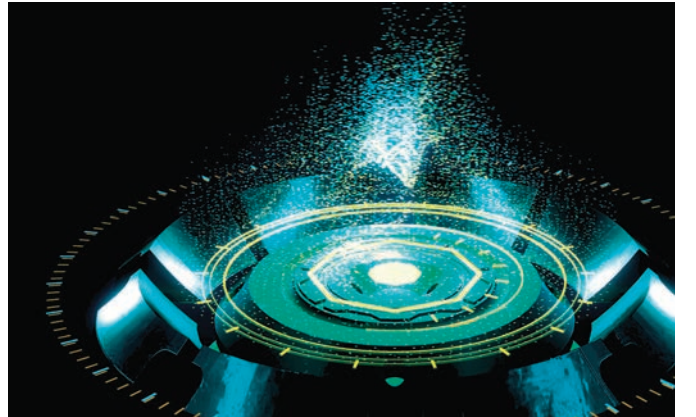

46

Evren Bir Hologram mı?

Mahir E. Ocak

İki boyutlu yüzeylerde kodlanmış bilgilerin üç boyutlu hologramları ortaya çıkarmasına benzer biçimde gözlemlediğimiz dört boyutlu uzayzaman da daha düşük boyutlu bir gerçeklikten kaynaklanıyor olabilir mi?

4
Bilim ve Teknik ile
Büyüdüm!

Özlem Ak

6
Haberler

26
Bilim Çizgi
Muazzaz İlmiye Çığ

Sinancan Kara

42
Tekno-Yaşam

Gürkan Caner Birer

53
Ayın Sorusu
(Matematik)

Azer Kerimov

54
Yedinci Ulusal
Antarktika Bilim Seferi

Sinan Yirmibeşoğlu,
Burcu Özsoy

Seferde yer bilimlerinden yaşam bilimlerine, fiziki bilimlerden sosyal ve beşerî bilimlere kadar birçok alanda 18 proje yürütüldü. Sefer boyunca ekip, küresel iklim değişikliği başta olmak üzere birçok araştırma konusunda çeşitli veriler topladı. Kitadan alınan buz, su, kar, kayaç, yosun ve liken gibi çok sayıda bilimsel örnek incelenmek üzere ülkemizdeki araştırma laboratuvarlarına getirildi.

62
Merak Ettikleriniz

Mesut Erol

64
Anadolu'nun Buzul Gölleri

Mesut Şimşek, Mustafa Utlı

Bundan yaklaşık 23.000 yıl önce Doğu Karadeniz Dağları'nın ya da Toros Dağları'nın yüksek zirvelerine çıkmış olsaydık vadiler içerisinde akan nehirlerin yerine buzullar ile kaplı alanlar bizi karşılayacaktı. Bugün dağ kuşaklarının zirvelerindeki vadilerin önemli bir bölümünde uzun zaman önce yok olan buzulların bıraktığı izler hâlâ tazeliğini koruyor.

68
Mekanik Kuvvetlerin
Biyolojik Süreçlerdeki Rolü

Mahir E. Ocak

Bir dokunun zamanla nasıl gelişeceği sadece genetik etkenler tarafından değil, aynı zamanda fiziksel etkenler ve mekanik kuvvetler tarafından da belirlenir.

76
Su Kirliliğine Yol Açan
Boyar Madde Sorununa
Yeni Bir Çözüm

Tuncay Baydemir

Düzeltilme:
Mart 2023 (664. sayı)

• Haberler köşesinde, 16 sayfada yer alan "50 Bin Yıl Sonraki İlk Buluşma" başlıklı bilim haberindeki ilk cümlede geçen bilginin doğru ifade edilişi, "C/2022 E3 (ZTF) Kuyruklu Yıldızı, 1 Şubat 2023 tarihinde Dünya'nın yaklaşık 42 milyon km uzağından geçti. Herhangi bir tehlike arz etmeyen bu uzaklık, Dünya ve Ay arasındaki mesafenin yaklaşık 110 katı." şeklinde olacaktır.

• Aynı sayının 6. ve 13. sayfalarında yer alan "Yüzyılın En Yıkıcı Karasal "İkili" Depremleri... 6 Şubat 2023 Depremleri" başlıklı yazıda depremlerden etkilenen illerin sayısı 10 olarak ifade edilmiştir. Ancak, ilgili yazı baskı için matbaaya gönderildikten sonra Elâzığ ili ve Sivas'ın Gürün ilçesi de depremden etkilenen illere ve deprem afet bölgesine dâhil edilmiştir.

78
Bilim Tarihinden Notlar:
Bilim Tarihinden Notlar:
Modern Dönemdeki Optik
Çalışmaları: Girişim

Hüseyin Gazi Topdemir

82
Doğa - Fauna
Endemik Zenginliğimizi
Korumak: Türkiye'nin
Tatlısu Balıkları III

Bülent Gözcelioğlu

84
Gökyüzü:
Uzay Havası

Faruk Soydugan

88
Düşünme Kulesi

Ferhat Çalapkulu

90
Satranç

Kıvanç Çefle

94
Zekâ Oyunları

Emrehan Halıcı

96
Yayın Dünyası

İlay Çelik Sezer

Dergimize "Bilim ve Teknik ile Büyüdüm!", "Düşünme Kulesi" ve "Ayın Sorusu" köşeleri ile ilgili içerik gönderen okurlarımız, "Kişisel Verileri Koruma Kanunu" kapsamında, paylaştıkları verilerin ve bilgilerin dergimiz tarafından yayınlanmasına açık rıza göstermiş sayılacaktır.

Dergimizin elektronik dergi arşivi "services.tubitak.gov.tr/edergi" internet adresinde (son dört sayı hariç) ücretsiz olarak herkesin erişimine açıktır. Son dört aya ait sayılara ise sadece abonelerimiz erişim sağlayabilir.

yayinlar.tubitak.gov.tr

TÜBİTAK
Popüler Bilim
Kitaplarına ve Dergilerine
ulaşmak artık çok daha kolay.
Tıklayın ve keşfedin!

TÜBİTAK
BİLİM VE TEKNİK BAKANLIĞI
POPÜLER BİLİM YAYINLARI

TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları internet sitesi yenilendi!

<https://yayinlar.tubitak.gov.tr/> adresi üzerinden; dergilerimizin hem yeni hem de geçmiş sayılarını satın alabilir, ayrıca dergilerimize kolayca abone olabilirsiniz.

Bilim ve Teknik

tubitakbiltek

tubitakbilimteknik

TÜBİTAK Bilim ve Teknik